СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVI. Ч. 59. Джерзи Сіті, Н. Дж., второк, 13. марта, 1928. VOL. XXXVI. No. 59. Jersey City, N. J., Tuesday, March 13, 1928. THREE CENTS.

СУБКОМІТЕТ СЕНАТУ ПРЕДКЛАДАЄ ЗВІТ З ВУГЛЕВОГО СЛІДСТВА

ЗВІТ ЗАКИДАЄ ПІДПРИЄМСТВАМ ВЕДЕННЄ ТЕРОРУ.

ВАШИНГТОН, 11. марта. — Субкомітет сенатової комісії для межистейтової торговлі, що провадив слідство в углевім окрузі, оголосив нині свій звіт про своє слідство, і в ньому острими словами осуджує поведінку вуглевих підприємств довкола Питсбурга й в центральній Пенсилвенії.

Сенатори закидують підприємцям заведенне справдішнього терору проти страйкуючих майнерів. Вони наводять приміри грубої брутальности, стріляння до шкільної дітвори та тим подібні звірства. Рапорт каже, що всяка моральна здержливість просто не істнує.

Рапорт осуджує острими словами поліцію вуглевих та зелізних баронів.

Рапорт каже, що сенатори могли бачити на власні очи рани людий, побитих полісменами й сторожами вуглевих підприємств.

У суботу перед комітетом ставала жінка одного майнера та заявила, що вуглеве підприємство викинуло її мужа з роботи за те, що вона заявила перед сенатовим комітетом, що заплата, яку дістає її муж, не вистарчає родині на прожиток та що їх діти ходять у зимі без обуви.

ПЛЯНУЮТЬ ВЕЛИКУ ВИПРАВУ ДО ПІВНІЧНОГО БІГУНА.

НА ЧОЛІ ВИПРАВИ ЛІТАКАМИ СТАНЕ ВІДОМИЙ ЛЕТУН БЕРД.

НЮ ЙОРК, 11. марта. — Відомий американський летун Берд заявив, що його виправа до південного бігуна, що має на ціли зібрати наукові дані про сі невідомі околиці, обнимаючі коло 4 міліони 700,000 квадратових миль, уже вибереться в місяцю серпни або вересни сього року.

Виправа буде вживати до переїзду літаків. Вона буде тревати які два роки. Зі зовнішним світом буде вона зноситися при помочи радія.

У виправі мають узяти участь 55 людий, 3 літаки, 75 собак, трактори й спеціяльно приготований ледовий корабель.

ВСІХ ВИРАТУВАНО З РОЗБИТОГО КОРАБЛЯ.

ТРОЄ ЛЮДИЙ ПОТОНУЛО ПІДЧАС РАТУВАННЯ.

БОСТОН, Месечузетс, 11. марта. — Корабель прибережної сторожі Маномет перебрав нині щасливо всіх пасажирів і моряків з корабля Роберта Лі, що наткнувся тут на підводну скалу.

Підчас переворення пасажирів, однак, один раз перевернулася ратункова лодка, і трох моряків лодки не найдено.

Заряд корабля видав заяву, що причиною нещастя було те, що підчас страшної бурі зі сніговицею зіпсувся корабельний компас.

ВЕЛИКА КАТАСТРОФА В БРАЗИЛІЇ.

ГОРА, ОБСУВАЮЧИСЯ, ВБИЛА СОТКИ ЛЮДИЙ.

РІО ДЖАНЕЙРО, 10. марта. — Гора Сорат, що лежить у середині міста Сантоса, у бразилійськім стейті Сао Павльо, обсунулася та звалила тисячі тон землі й каміння на дільницю міста.

Під обваленою землею загинуло, як припускають по побіжним обчисленню, до двіста осіб. Цілі родини похоронені в домах, на які звалилася гора.

ФОРД РОБИТЬ ДОСВІДИ З ВЕЛИКИМИ БАЛЬОНАМИ ДЛЯ ПОДОРОЖИЙ ЧЕРЕЗ ОКЕАН.

АТЛАНТА, 11. марта. — Представник газети Атланта Джернел мав розмову з Еделом Фордом, президентом Форд Мотор Ко., у котрій сей послідний признав, що його компанія робить тепер коштовні проби з кермовими бальонами з цілю випробувати, який спосіб комунікації надається найкраще для перелету понад Атлантійський океан.

Видно з того, що Форд не покидає таки своєї думки завести постійну комунікацію між Америкою та Европою.

СОВЕТСЬКЕ ЗОЛОТО БУДЕ ЛЕЖАТИ БЕЗ УЖИТКУ ЦІЛИЙ РІК.

НЮ ЙОРК, 11. марта. — Наслідком того, що Банк Франції пізвав у суд 5 міліонів долярів золота, яке привезено сюди недавно як гарантію торговельних трансакцій большевицького уряду, се золото буде лежати без ужитку, поки справа не буде вирішена в суді. Сама втрата процентів від сього золота буде виносити за рік коло 300,000 долярів.

БОРА ЗАКИДАЄ ПАРТІЯМ ВИМИНАННЄ ВАЖНИХ ПИТАНЬ.

ВАШИНГТОН, 11. марта. — Сенатор Бора виступив нині перед політичним товариством стейту Айдаго в Вашингтоні з промовою про політичне положення в Америці.

Бора говорив, що обі великі політичні партії не мають відваги піднести важних питань. Між ними він уважає займаючу важнійше справу нафтових теренів у Тіпат Доум.

ТАЄМНИЧИЙ ЗАМАХ НА ЗЕЛІЗНИЦЮ.

ВЕЛІ СТРІМ, Лонг Айленд, 10. марта. — На торі зелізниці Лонг Айленд невислідженi досі справники наложили дров так, що якби на той час був наїхав поїзд, моглоби легко прийти до катастрофи. Хлопці доглянули се й донесли поліції.

УСУВАЮТЬ ВОЄННУ АНОМАЛІЮ.

ЛОНДОН, 9. марта. — Парлямент ухвалив сегодня закон, яким зніс решту воєнних законів, відомих зі своєї короткозорости, тісноти і глупоти. Досі можна було по 8 год. вечером купити прим. цигаретки в автоматі на вулиці і принести їх до склепу і виміняти за які хто хоче цигаретки. Але в самім склепі по 8 год. не вільно було купувати цигареток. Це тільки зразок одної з многих воєнних глупостей.

ЩЕ ОДНА ЕКСПЛЬОАТАЦІЯ ЗАКАРПАТСЬКИХ ЛІСІВ.

Ще не прогомонів шум довкруги справи продажі шенборнських лісів, а вже появилися нові купці в закарпатських лісах. Доставці дерева на будову літаків і автомобілів шукають в лісах Закарпаття відповідного матеріялу. За такий матеріял платять вони нечувані високі ціни.

На Закарпатті примирають від голоду й холоду сотки тисяч селян і робітників, але закарпатська земля дає великі доходи, та не місцевому населенню, а чехословацькій буржуазії.

ПОРЯДНИЙ ЧОЛОВІК БАНДИТОМ.

В Филаделфії зловили детективи при розбою Герберта Ровза, котрий від 10 літ був моторовим на трамваях в місті. Він в день працював чесно при своїй роботі. Дома також був добрим чоловіком і батьком 5 дітий, але в останньому часі щось сталося йому і він пустився на бандитизм. Нападав з револьвером в руці на склепи і людий і „колектував" гроші, аж поки не попався. Він хотів втікти і відстрілювався та ранив одного детектива. Тепер буде відповідати за бандитизм і за пострілення детектива.

ГАРНА ІСТОРІЯ.

Львівська преса заповідає читачам неабияку сензацію: на залізничім двірці в митнім уряді від довгого часу працювала громада людей для добра власної кишені. Кількох урядовців у змові фабрикували фальшиві документи про крам, що переходив мито і 90 проц. з мита стягали собі за труд. Урядовці виконували ці функції у порозумінні з членом фахової цензури. Вся справа вийшла на верх припадково, коли до неї не хотів приступити один із урядовців. Покищо розміри цього зловживання ще невідомі, та вже нині відомо, що вся ця історія пахне паємою.

ПОЖАР.

12-літний внук Адама Лиса закурив собі папіроса за хатою і підпалив загату. В часі гашення вогню попарилася тяжко донька Лиса. Шкода виносить 2,000 зл. а то тільки тому, що родичі і дідо через пальці дивились, як курис смаркатий хлопчина.

НА ПЕРЕДОДНІ ПЕНСІЇ ДЛЯ СТАРЦІВ.

Премієр Джан Брекен вніс наконець у соймі провінції Манітоби у вівторок 21. лютого законопроект пенсії для старців. Після законопроекту гроші на виплату пенсій малося-б збирати з податку на земельну власть.

З закона мало-б користати яких 3,000 до 4,000 людей. Законопроект, який є майже однозвучний з доміняльним законом, постановляє, що пенсію мається платити кождому горожанинови Канади, родовитому, чи натуралізованому, котрий живе в Канаді не менше як 20 літ, а в провінції не менше як 5 літ і має не менше як 70 літ. Пенсія має виносити 20 долярів місячно; доміняльне і провінціональне правительство мають складатися на сю пенсію по половині.

Проект, щоби гроші на пенсію збирати податками, викликав у соймі досить сильну опозицію з боку консервативних послів, а також від міністра Вінніпегу.

В СЕКЦІЇ ШКІЛЬНОЇ КООПЕРАЦІЇ.

Секція шкільної кооперації при Оргвідділі Книгоспілки, що дбає про організацію, нормальний розвиток та поширення дитячої кооперації при школах Києва, за останній час значно поглибила свою роботу. Шкільні кооперативи позасновано майже по всіх школах. Недавно переведено групове інструктування малих кооперативів щодо провадження рахівництва на 5-х районових конференціях.

Увязавши роботу з Науково-Дослідчою катедрою при Кооперативному Інституті, секція шкільної кооперації Книгоспілки, силами студентів ККІ, перевела докладне анкетне обслідування шкільних кооперативів. Всі заходи секції причинилися до дальшого поліпшення роботи в шкільних кооперативах, цій важливій лябораторії виховання громадськости та кооперативних звичок у дітей.

За пляном секції на весні мається перевести загальноміську конференцію керівників шкільної кооперації м. Києва, а після того загально-міську конференцію кооперативного активу шкільної кооперації.

ДУХОВА ОЛІМПІЯДА.

Цього року збереться в Амстердамі спортова молодь з усього світа на своєрідні олимпійські змагання. Ці змагання мають узяти приклад із грецьких і хотять стати „духовою Олімпіядою". Всі нації, яких спортовці запрошені на „Олімпійські ігрища" можуть післати туди своїх письменників, музик, малярів, різьбарів та архитектів, щоби вони порівнялись у змаганнях. Але всі їх твори мусять мати звязок із спортом. Отже письменники повинні вислати туди песи, оповідання чи поеми, що мають за сюжет звеличування спорту. Комітети поодиноких народів розглядатимуть рукописи.

ПРОДАЖ ШЕНБОРНСЬКОГО МАЙНА.

Є доконаним фактом, що граф Шенборн за згодою чеського земельного уряду винаймив на 40 літ свій маєток на Закарпатті заграничним капіталістам для експльоатації. З цього приводу вся чеська преса розписується про добродійства й користи, які цей винайм принесе країні. Одначе инакше дивиться на цю справу місцеве українське населення.

На основі закону про парцеляцію забрав чеський земельний уряд майно Шенборна, яке виносило 134,000 гектарів (себто одна девятнацять цілого Закарпаття), а власникові лишив 820 гектарів. Маєток той мав бути згідно з законом розділений між малоземельне й беземельне місцеве населення. Та замісць цього, з маєтку розділено після урядового виказу всього 19,000 гектарів і то між поміщиків та чеських кольоністів; все проче майно винанято на 40 літ чужинцям для експльоатації, а український селянин як був дотепер, так і на дальше залишився без землі, ліса, з пустими руками. Замісць Шенборна майном володітиме від тепер через 40 літ заграничня спілка, а місцевий бідак, що не має чим в хаті запалити й де попасти худобу, повинен тішитися тим, що заграничня спілка для більшого зарібку й кращого використання землі та лісів побудує дороги, залізниці, тартаки й т. и.

Кромі цього цей винаєм принесе ще нові благодати для Закарпаття. Після контракту представництво заграничної спілки має складатися з членів, з яких більшість має бути чесько-словацькі горожани. Таксамо між урядовцями спілки три четвертини мають становити чесько-словацькі піддані і для них спілка має збудувати власним коштом школу. Значить, на Закарпаття посуне хмара чеських урядовців, для них будувати муть чеські школи й у цей спосіб буде переводитися дальше кольонізація країни.

Ось як одурив чеський уряд українські працюючі маси Закарпаття „земельною реформою".

ЛЯВІНА ПЕРЕСУНУЛА ПОЧТОВИЙ БУДИНОК.

Велика снїжна лявіна біля Сондгорлянд (у Норвегії) схопила почтовий будинок, що стояв на стрімкій горі, і пересунула його кілька кільометрів далі. Цікаве, що будинок майже неушкоджений.

СТОЛИЧНИЙ ЗВІРИНЕЦЬ.

Варшавська поліція попала на слід двох домів тайних сходин, де збирались молодці із кращого товариства, з ненормальними нахилами. Також приїзжі, що хотіли поглянути на людську менажерію і мали всі дані, якими обдарувала їх злобна природа, щоби наслідувати звірята і їх перевищувати у звірячих інстинктах. Разом уся ця компанія складається з кільканадцяти осіб.

ШИКАГОВСЬКИЙ АНАРХІСТ БУДУЄ СОВІТАМ ЗАЛІЗНИЦЮ

СИБЕРІЙСЬКО-ТУРКЕСТАНСЬКА ЗАЛІЗНИЦЯ БУДЕ ПОБУДОВАНА ЗА 4 РОКИ. — ОТВОРИТЬ ШЛЯХ ДО БОГАТИХ В МІНЕРАЛИ ЗЕМЕЛЬ.

МОСКВА, 11. марта. — Бил Шатов, американський анархіст з Шикаго може похвалитися надзвичайною карієрою. З трудом вратувався від тюрми в Америці, а діставшися перед 10 роками до Росії, займав ріжні визначні позиції. Не належав одначе до комуністичної партії. Та організував охотників проти Юденіча, коли той йшов на Петербург і допомагав комуністам у інших випадках. Але був і між тими 500 анархістами, що їх комуністи арештували за те, що робили напад на комуністів та многих з них повбивали. Шатов боронився жартом, що вони повбивали тільки злих комуністів, а добрих оставили. Далі працював він над тим, щоби піднести нафтову індустрію, був директором банку в Ростові і т. д. Всюди працював з небувалим успіхом. А тепер поручив йому совітський уряд нагляд над будовою сиберійсько-туркестанської залізниці, що має получити Москву з глибиною Азії. Ота залізниця буде довга на 1500 кільометрів і буде коштувати $100,000,000. Вже тепер заощадив він при видатках і скороченню дороги около 47 міліонів долярів.

Залізниця та буде мати для совітів велике значіння, бо буде протягнена через землі багаті в мінерали і збіжє.

20 ЛІТ ПРАЦІ НАД РЕВІЗІЄЮ ВУЛЬГАТИ.

КОМІСІЯ З 82-ЛІТНИМ КАРДИНАЛОМ ПЕРЕГЛЯНУЛА 20,000 МАНУСКРИПТІВ.

РИМ, 11. марта. — Кардинал Франсі Гаскет докінчує монументальну працю, над якою працював через 20 літ. Папа Пій X. поручив йому як ігуменови Конгрегації Бенедиктинів перевести ревізію Вульгати, себто біблії, яку вживає римо-католицька церква, а яка являється латинським перекладом св. Єроніма з 4 століття.

Гаскета іменовано кардиналом. Досі він працював над історичними студіями. Ставши студіювати Вульгату, залишив всі свої історичні студії та всяку другу роботу. По 20 літах праці, переглянувши яких 20,000 біблій ріжних народів, докінчує він саме тепер свою монументальну працю, маючи 82 роки.

СТРАШНІ БУРІ В АНГЛІЇ.

ЛОНДОН, 11. марта. — Англію навістила велика буря і сніговиця, небувала в тих часах, коли вже пахне весною. Було повно жертв в людях на мори, коли порозбивалися поменші судна, а рівнож при залізничих колізіях. Над Каналом Ля Манш порозбивалися в мраці аероплани, а люде потопилися.

ФРАНЦІЯ ВІДЖИЛА.

ПАРИЖ, 10. марта. — Нема вже „Бідної Франції", як про ню звикли говорити аліянтські держави по війні і як вона звикла сама про себе говорити. Хто живе тепер у Франції, мусить завважити, що життє набирає передвоєнної веселости. По десятьох літах тяжкої праці і невигод, Франція вже прийшла до себе. Вона стає знова найбогатшим краєм в Европі. Вкладки по банках зросли за послідний місяць о $10,000,000. А Француз, коли вже що відложить на лихі часи, то держить це в банку десятками літ.

СОВІТСЬКИЙ КАТОН ПРОТИ ЛЮКСУСУ.

МОСКВА, 10. марта. — Комуністичний ветеран М. Ярославський виступив в московській газеті „Правда" проти люксусового життя совітських заграничних репрезентантів. Його атаки звернені проти жінки Луначарського, яка мала давати люксусові балі в Берліні та Женеві та носити дорогі тоалети з дорогоцінними каменями. Ті її виступи дразнили німецьких комуністів та не робили між працюючими доброї прислуги совітській державі. Так писав Ярославський. А другі виправдували жінку Луначарського тим, що вона акторка, сама добре заробляє і як всі акторки, звикла до ефектовного виступу.

Ярославський належить до типу давних революціонерів, що звикли жити в нужді. Та комуністична молодіж таким життям не захоплюється. Дівчата комуністки не хочуть зречися пудру і липстика, а офіцири совітської армії вбираються не гірше давних царських.

В ОБОРОНІ ДЕМОКРАТІЇ.

МУСИМО ЗАХОВАТИ ЇЇ — ДЛЯ СВІТА, КАЖЕ БОЛДВИН.

ЛОНДОН, 10. марта. — На банкеті Молодшої Імперіяльної Ліги британський премієр Болдвин говорив про демократію от так: Ми мусимо заховати демократію для світа. На успіх в демократії треба числити тоді, коли кождий буде дільним і буде виконувати ту частину обовязків, яка на него припадає. Колиб завалилася демократія в Великій Британії, то це булоб далеко більшим ударом для демократії, як колиб вона провалилася в інших краях. Такий провал був би для демократії катастрофальним. І ніколи народи других держав не гляділи на нас з таким напруженнем і заціkавленнем, як глядять тепер, коли ми по століттях важкої боротьби, по важких потрясениях держимо в цілости і обєднанню великий нарід — при помочи демократії.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES		ПЕРЕДПЛАТА	
Three cents a copy		Поодинокое число три центи	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates		В Джерзи Сіті і Заграницею	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order
Телефон „Свободи" 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза. 1838 Montgomery
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346 JERSEY CITY N. J.

НАУКА ВЕЛИКОГО КУПЦЯ

У своїй прибережній віллі в Антлентик Сити помер сими днями один з найбільших американських купців Родмен Вонамейкер. На його смерть прислали жалібні телеграми провідники американської політики, науки, промислу й торговлі. Бо се вмер один з геніяльних людий на своєму полі діяльности, просто геніяльний купець. Не сліпий наслідуватель, але ініціятор знаменитих річий у торговлі.

Лишив він великий маєток, який обчисляють на кількадесять міліонів долярів. Та не в сьому діло. Чужих міліонів не варта числити, не вартаби може й сього згадувати, якби не те, що в сьому власне заключається велика наука, яку лишив сей великий американський купець.

Річ у тому, що сі численні міліони, які мав міліонер-богатир Вонамейкер, певно можна признати добрим забезпеченнем для його родини. І хто знає департаментові крамниці Вонамейкера та чув про його геніяльний торговельний ум, той певно скаже, що йому не грозила небезпека банкротства. А прецінь сей великий богатир, що має міліони долярів у купецьких маєтках, вибирає асекураційну полісу на обезпечення життя, щоби забезпечити свою родину на всякий випадок. Він має міліони долярів у товарах, домах, магазинах, землі, шерах ріжних підприємств, але він асекурується на 6 міліонів долярів, щоби забезпечити своїй родині сю суму понад всяку певність.

Порівнаймо се поступовання одного з найбільших американських купців з поступованнєм богато наших людий. Кілько то серед нас, зібравши кількасот або пару тисяч долярів у банк, зараз задере носа, „що мені ваш сполок? У мене в банку сполок! У мене є покладені гроші. Се мені сікірація. Що я буду там якісь союзи оплачувати? А мені яка неволя? Хто мене до сього заставить?" і таке инче.

І Вонамейкер мав тисячі, і не тисячі, а міліони, а все таки обезпечувався. І Вонамейкер мав гроші в банках, а прецінь дбав за „сполки", бо знав, що й з найпевнійшим банком усяке може бути, а він хотів мати свою родину забезпечену. І Вонамейкер певно не любив неволі видавати гроші, але на обезпечення видавав, не дивився, що се неволя. І Вонамейкер був свобідний чоловік, який не любив примусу над собою, але обезпечення платив, бо заставляв його до сього розум. Його великий купецький талан казав йому видавати сотки тисяч у рік на найкраще забезпечення своєї родини, на обезпечення.

Ось який заповіт полишив своїм життєм той чи не найбільший купець Америки.

ДВА ДОГОВОРИ

Богдане, Богдане,
Нерозумний сину,
Запапастив Польщу
І рідну Вкраїну.
Нар. пісня.

I.

В найбільше повстання України проти Польщі Україна прибрала велику силу й моглаби удержатись, якби українська інтелігенція покладалася на свою силу, а головно вірила в український нарід.

Того не було не тільки серед козацької старшини, а навіть у самого гетьмана. Одною рукою він нищив Ляхів, а другою жалував їх, прикриваючись культурністю, небажанням руйнувати й т. и.

Після першого розгрому Ляхів Богдан Хмельницький мав військову силу і мігби цілком обійтися без союзників. Але, на жаль, того не думав, не то що хотівби покластися на себе.

Окрім того упивався перемогою й не вважав на маси, не приводив до порядку нові полки, що повстали з посполитих. І коли союзники — Татари зрадили Богдана, він не став боронитися та спасати військо власними силами, а погнався за татарським ханом, аби привернути назад. Наслідком такої команди був розгром козаків під Берестечком. Здавалося, що годі гетьманови дивитися за союзниками, а треба проводити цілком самостійну орієнтацію. Та гетьман не вірить в український нарід, не вірить, що Україна може істнувати без опікунів і звертається до Москви.

Дивно булоби, якби Москва не погодилася мати під собою такий багатий та далеко культурніщий край. В той час Москалі не мали такої військової організації, яку мали Українці, не мали вищих шкіл і навіть старшина московська побільшости була неписьменна. Але Москалі не зразу згодилися на прилучення України. Вони по части боялися демократичної України, а по части удавали, що їм не цікаво щось спільного мати з Українцями. Зрештою та юнія сталася. Підписано трактат, і козацтво заспокоїлося, ніби сховалося до Христа за пазуху. Що згода та не конче була потрібна, не треба доказувати.

Вже зараз по підписанню Москалі зачали ломити ті умови, які приняли на Раді в Переяславі. І кожного року те ламання поширювалося, і вкінці Москалі віддали Правобережну Україну Ляхам. Отже з цього видно, що злуки тієї не було потрібно. І за це нарід наш, не дивлячись на заслуги Богдана Хмельницького, склав про нього пісню, де трактує його як нерозумного сина, що запапастив Україну. Очевидна річ, що не один Хмельницький винен в тому. Винно й оточення, і обставини й очевидно народ, який забуває добре, а памятає щось злого. Але важне те, що й тоді кружляло орієнтування на сусідів, на чужих, на когобудь, тільки не на самих себе.

II.

Другий великий рух повстав в 1917. році. Між одним і другим здвигом пройшло дуже багато часу, але обидва рухи за визволення подібні один до другого. Так і тепер було, що деякі наші орієнтувалися на когобудь, лише не на себе. Як і колись не поклали надій проводирі на свій нарід, так і тепер дивилися по боках. Ріжниця лише в тому, що тоді було чотири сусіди лише, а тепер і не полічиш. І Москалі, і Поляки, і Французи і навіть Румуни. Усі держави, які тільки істнують в Европі, одночасово знали, що ніхто з них не думає й не помагає Українцям. То на що то те все? Така політика тільки понижає Українців серед чужинців.

Другим трактатом, правда, трохи инчим, але тяжчим під усяким зглядом, є українсько-польська угода, підписана головою Директорії. Сам Головний Отаман мав на увазі йти на Львів через Київ. Але одно творити язиком, а друге перти плуга. Одно було підписати угоду, а друге показати, що то добре. Тай не можна доказати слушність такого кроку. Бо що нам не належить, то не наше й розпоряджатися тим ми не маємо права. Як політики з Великої України не мали права зрікатися Галичини, так і галицькі проводирі не повинні були йти з Москалями. Виходило ніби мстимося одні другим, а терпів на тому нарід. Зрештою богато Галичан мусіли примиритися на час, а богато повірили в гасло: „на Львів через Київ".

І що-ж прийшов кінець 1920 року і Поляки в Ризі підписали з Москалями другий договір, анальогічний Андрусівському, тілько тепер Поляки не додержали умов уложених з Директорією.

Здавалося, це було останнє „єднання" і відтепер Українці повиннiб були братися до здорової роботи після тяжкого похмілля. І що-ж? Ще й досі не перевелися люди, які себе вважають за керманичів української політики, льокаями Ляхів.

Але наука живої історії не минула безслідно. Інтелігенція та маси ще менче йдуть за ними, щораз менче слухають панів угодовців, а роблять свої кроки, щоби самим стати на свої власні ноги. Не тільки ці два договори, але й инчі, які вкладали Українці з „сусідами", а які нас завели у сьогодняшнє становище, не виходять їм з памяти. Те, що роблять Москалі й Поляки на наших землях, проходить мимо нашого народа без сліду. Він уже щораз менче хоче слухати тих, що готові брати далі трицять срібняків за наш нарід. Тих, що брудять чисту ідею визволення нашого народа льокайством перед одвічними ворогами Батьківщини, нарід покидає поза собою.

Василь Бобрів.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

КОНСТАТУЮТЬ, ПОСТАНОВЛЯЮТЬ.

Московські большевики безсильно скрегочуть зубами на адресу комуністичної партії Західної України, що не захотіла бути на поводі московських та польських окупантів.

Щоби сяк так заспокоїти себе, члени третього інтернаціонала постановили на одному зі своїх безконечних засідань:

констатувати, що група Васількова-Турянського се вислів політичних настроїв дрібної буржуазії, куркулів та дрібно-буржуазної націоналістичної інтелігенції;

констатувати, що політична форма цієї групи (націоналізм, цькування СССР, блок з українською демократією) перетворює її в знаряддя польського імперіялізму;

констатувати, що відділена група, провідники котрої прийшли тимчасово в табор пролетарiята з табору петлюрівців, особливо шкідлива в даний момент;

констатувати, що ця група утворила самостійну партію, виставила свою власну лісту, що вона розбила Сельроб та пішла на свідому боротьбу з комінтерном по всьому фронту.

Констатуйте! Але поруч з тими постановами видно цікаву річ. Московські большевики так певні в тому, що приспали Українців, так затуманили та забили баки, що тепер, коли Українці заговорили проти Москви та Польщі, вони не можуть висунути більше поважних арґументів, як тільки заржавілі обвинувачення, як: куркуль, буржуй, та... націоналістична буржуазія. А нарешті, очевидно для домашнього вжитку, обвинувачують в запроданстві Полякам.

„Говорила, балакала старенька до самої смерти, та все казнащо".

ИДУТЬ СУДИ.

Радянська влада на Україні судить селян за те, що не хочуть продавати хліба. В Артемовському (Бердянському) районі, звідкіля ще недавно повідомлялося про успіхи хлібозаготовок, суди мають чимало роботи.

Писанку, „куркуля" хутора Золота Балка, засуджено на рік вязниці; двох селян села Покровського, Пащенка та Чорнишева, на три місяці та на частинну конфіскату майна; куркулів села Малиновки на 6 місяців тюрми та на повне реквірування майна.

З Запорожа не веселіщі вістки.

Так в селі Гуляй-Поле заарештовано та віддано до суду куркуля Махна за те, що заховав збіжжа.

Словом, веселі діла після гучних заяв Москалів та наших ренегатів на святкуванню 10-ти літнього ювилею.

ПРИМАРА ЩЕ ОДНОГО „УДАРНОГО ФРОНТУ"

Радянська влада на Україні стоїть перед новою „ударною компанією", а саме знищенням куркулів.

Перед двома тижнями радянські газети дзвонили про „успіхи на хлібозаготовчому фронті"; тепер ця хвальба зникла, а замісць того вже кричать про шкоду куркулів. Зі всіх кінців України доносять Москалі, що завдання не виконується, а вину гатять на селян, що, мовляв, не хочуть віддавати збіжжа Москалям.

Очевидна річ, що не тому не продають хліба селяне, що вони контр-революціонери, а тому, що нічого не можуть одержати на заміну. Але про те Москалі мовчать.

З радянських повідомлень видно, що не тільки звичайні куркулі творять опір державному грабункови, але й агенти влади. З цього приводу московська „Правда" дуже рішучим тоном заявляє:

„Одною з першорядних задач української партійної організації на селі мусить бути повне володіння апаратом низової кооперації та добірне вичищення від кулаків та їх агентів". Відомо, що Сталін, розгромивши опозицію, перейняв її програму і в першу чергу накинувся на селян. Теперішня, повище наведена заява безперечно примушує думати про оголошення „ще одного ударного фронту".

ЗНОВА АҐЕНТИ ПРОБРЕХАЛИСЯ.

У той час, як на Україні большевицькі газети репетують проти селян, що не хочуть дати хліба большевицьким комісарам, по газетах большевицьких аґентів за границями скриплять пера під тяжкою брехнею, що, мовляв, на Україні хлібозаготовка поступає знаменито, мирно, скоро й послушно.

У московських газетах на Україні репет на українських селян, а у московських газетах поза Росією, виданих на ріжних мовах, похвали для тих селян, що вони так гарно підержують московський уряд.

В. Кедровський.

1917 РІК.

(57)

Його я просив взятися за організацію групи з військових Галичан, якіб працювали над виробленням військових статутів, над організацією військової частини. А крім того одне спеціяльне завдання малоб бути особливо довіреним людям — студіювання мап можливого терену українсько-московської війни. Розмови ці були десь в середині серпня й для мене вже тоді вимальовувалася можливість скорої війни з Московщиною. Це останнє завдання мусіли знати з Генерального Комітету лише я та С. Петлюра, а з инших сам Василь Дідушок та тільки ті, що будуть його опрацьовувати. Думалося примістити десь на віллі у Святошині під Києвом цей таємний „генеральний штаб".

До справи ми не могли приступити негайно, бо не було грошей на утримання тих, що будуть працювати. В ті часи ще української державної скарбниці не було, до якої налетіла згодом велика зграя ріжних „патріотів", що добре руки погріли народним грошем. Ми жили на власні кошти і що могли, витрачали на справі нашої визвольної роботи зі своїх нестатків.

В. Дідушок просив у мене [illegible] допомогти організувати [illegible] експропріяцію грошей в [illegible] повітовому казначейства, здається в Каневі, чи в иншому якому місті, точно не пригадую. В ті часи я відмовив йому в цій допомозі, про що тепер шкодую, а гадав я добути потрібні кошти иншим шляхом. Але мені цього виконати не пощастило, а події швидко розвивалися. Я тепер не пригадую, що в справах організації того „генерального штабу" та організації військової части зробив Василь Дідушок. Булоби бажаним, щоби він цю сторінку висвітлив у пресі, а особливо наші розмови про неминучість війни з Московщиною та підготовки до неї. Це цікаво для того стану, коли доводилося на зовні виявляти зовсім не те, що в дійсности думаєш, бо були такі реальні обставини та відношення сил на некористь нашу. Тому не можна було отверто ставити, як це робили крайні екстремісти „самостійники": негайний розрив з Москвою та війна з нею.

Закінчуючи розділ про полонених Українців, вважаю потрібним для повної характеристики відношення до цього питання російської влади, а зокрема командуючого Військової Округи п. Оберучева, подати слідуючий документ, що був у середині липня м. 1917 року, після того, як була підписана угода з російським урядом про автономію України (3 липня). Лист цей був надісланий до нього від Генерального Секретаріяту Центральної Ради.

„Панові Начальникові Київської Військової Округи.

„Тимчасовий уряд затвердив проект полекшень для полонених Поляків; правила, ухвалені тимчасовим урядом для Поляків, поширені на Чехів і Словаків, є слідуючі:

„1) Полоненим Полякам, що находяться в концентраційних таборах (лаґерах) і на ріжнородних роботах, визнається право вибору представників, котрі будуть порозуміватися з відповідними військовими начальниками і иншими особами команди; 2) признається їм право мати уповноважених делеґатів до участи в розпредiленню і висиланню переписки і посилок; 3) полоненим Полякам, що є на роботах, дозволяється мати куховарів з поміж себе для приготовання їди; 4) в тих місцях, де перебувають полонені Поляки, повинен бути лікарський і санітарний догляд, доручений людям відповідного стану, в міру можливости зпоміж полонених Поляків; 5) полоненим Полякам признається право організувати на місцевих базарах закупку потрібних їм продуктів і предметів, а також в міру можливости широкого користування правом за табором під відповідним надзором; 6) полоненим Полякам позволяється одержувати і читати книжки, періодичні видання і часописи в польській мові й инші, дозволені в Росії з правом освування бібліотеки; 7) полоненим Полякам дозволяється переписуватись в польській мові з польськими організаціями, суспільними і приватними людьми, не виключаючи полонених Поляків в инших таборах з умовою збереження установлених правил військової цензури; 8) полоненим Полякам признається право брати участь в богослуженнях, також позволяється допускати священиків для задоволення релігійних потреб Поляків в таборах і инших місцях їх побуту, з умовою відповідного надзору з боку місцевих військових властей; 9) полоненим Полякам позволяється за дозволом командуючого військами основувати каси взаємної допомоги; 10) слідуючим полоненим Полякам за спеціяльним позволенням управління Генерального Штабу і за згодою командуючого військової округи признається право жити в приватних домах, на підставі поруки Центрального відділу польських організацій, або достовірних приватних осіб і заяви на письмі, що полонений не думає втікати: а) інвалідам і хорим, б) офіцирам й інтеліґентним добровольцям, в) особам инших категорій, заслуговуючих довіря; 11) всім згаданим в пункті 10-му особам признається право виконувати всяку працю відповідаючу їхнім умінням та спеціяльностям, особливо позволяється працювати в польських організаціях підмоги жертвам війни; 12) позволяється за згодою командуючого військової округи на прохання відповідних організацій переселення полонених Поляків з одного місця поселення на друге, а також спільне поміщення братів і близьких свояків; 13) представникам польських організацій на відвічальність Центрального Відділу видає Управа Генерального Штабу, для ознайомлення з умовами життя полонених Поляків і організацій для них матеріяльної і моральної допомоги, — поіменні свідоцтва на право відвідування місця поселення згаданих Поляків за згодою командуючого військової округи; 14) полоненим Полякам дається право женитись на основі істнуючих для цього загальних правил, що відносяться до полонених словян усіх народностей.

„З огляду на те, що 1) згаданими полекшеннями повинні користуватись австрійські та німецькі полонені словянських народностей, до яких крім Чехів, Поляків і Словаків, належать також Українці (Русини); 2) що полонені австрійські і німецькі піддані Українці (Русини) є частиною українського народу, більша частина якою входить в склад російської держави і як такі галицькі Українці (Русини) мають право бути трактованими коли не краще, то принайменьше на рівні з полоненими австрійськими і німецькими підданими польської, чеської і словацької народности, — Ґенеральний Секретар Укр. Цен. Ради по внутрішних справах прохає Вас можливо як найскорше видати розпорядження, щоби 1) наведені висше полегкости були розширені на полонених Українців-Русинів; 2) полонених Українців-Русинів не висилати в глибину Росії (Центральні Ґуб. або Сибір), а розміщувати їх по українських ґуберніях; 3) видати наказ військової власти ізоляційно-пропускного пункту в Дарниці коло Київа і инших йому подібних пунктів, щоби вони ставилися до полонених Українців не гірше, як ставляться вони до Чехів і Словаків. Про розпорядження, які в цій справі будуть зроблені, Ґенеральний Секретарiят має честь прохати Вас повідомити його".

(Дальше буде)

З ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ ПО ВСЕМУ СВІТУ

СВЯТО О. КОБИЛЯНСЬКОЇ У ВІДНІ.

Звіт і декілька уваг.

До ряду святочних обходів, якими українське громадянство вшановувало недавно 40-ліття письменницької діяльности найбільшої письменниці сучасної України, Ольги Кобилянської, треба причислити як один з красших ювилейну вечірку, влаштовану д. 8. І. ц. р. українською кольонією у Відні. Свято відбулося в середній салі тутешнього „Архітектен-Ферайн-у" з доволі добірною, здебільшого дуже гарно виконаною програмою.

На головному овиді салі пишався великий портрет Ювилятки, - просто мистецький твір, роботи заслуженого сеніора української громади в Відні, ґенерала **З. Павлюха,** зроблений ним з останньої світлини письменниці. Свято відкрив гром. **Андрій Жук** короткою, але змістовою промовою, в якій зясував епоху та середовище творчости О. Кобилянської з погляду на головні етапи в розвитку нашого національного руху на зеленій Буковині. Після промови виголосила молоденька декляматорка, **п-на Максимовичівна,** з теплим чуттям і гарним зрозумінням привіт від української дітвори в Відні. При цій нагоді мило мені підкреслити, що тутешня наша діточа молодь — як з інтелиґентських, так і з робітничих кол — бере радо і вміло активну участь майже в кожнім національнім святі, влаштовуванім нашою кольонією, і вивязується з кожного поставленого їй завдання завжди з гарним успіхом. І коли дивитися на ту нашу, на еміґрації виростаючу дітвору, як вона нпр. на святі Шевченка, в рідних, народніх строях, вінчає цвітами бюст великого борця за волю України, або як вона на Миколаївському святі, побравшися за ручки, співає святочним хороводом „Червону калину", то радується серце українського скитальця і на далекій чужині, і хочеться вірити, що та наша наймолодша ґенерація, підрісши, не забуде ніколи своєї приналежности до Рідної Землі і буде по змозі своїх сил трудитися для неї в колі обєднаної громади й на чужині. Після першої деклямації слідував літературно-критичний огляд творчости письменниці, виготовлений автором цих стрічок. Цей реферат подав основніший зміст усіх важніших творів Кобилянської та спробу їх оцінки. Як дальша точка програми була деклямація відомої прозо-поезії нашої авторки п. н. „Поети", виголошена студ. мед. **К. Модною** з гідним похвали вглибленням у провідні, такі все живучі думки цеї прозової поеми Кобилянської, в якій так вражаючо змальована доля духових робітників України. — Своєрідним доповненням мойого реферату був другий літературний реферат, виготовлений студ. філь. **Ярославою Лагодинською** на тему духовости людини у творах Ювилятки. Молода референтка підійшла до свойого завдання з накладом значної праці, яка зазначилася добрим добором цитатів по провідним рисам в даній психіці й тонким відчуттям того всього, що складається на духовий ціловид репрезентативних типів у творах нашої письменниці. Цінним видається мені теж погляд референтки на фінале в „Землі". — Кінцевою точкою свята була деклямація нарису „Акорди", виголошена з помітним артизмом, головнож зі справді передуховленою повагою в голосі і в жесті, **п-нею Пігуляк-Ґросовою.** Ця деклямація зробила на публику велике враження і певно й вона заохотила неодного зі слухачів, зазнакомлюватися основніше з богацтвом духових скарбів, сотворених Ольгою Кобилянською упродовж многострадницького 40-ліття її літературної творчости. — Не менше гарне враження зробили святочні привіти, зложені в честь Ювилятки серед піднеслого настрою публики делеґатами поодиноких українських орґанізацій у Відні. Привіти склали: від Українського Жіночого Союза — п-ні О. Січинська-Левицька; від Союза Українських Робітниць — (делеґатка); від Акад. Тов. „Січ" — акад. Іванусів; від робітн. Тов. „Єдність" — А. Кобздай; від робітн. Тов. „Родица" — М. Тришкалюк. Не було делеґатів від Тов. „Українська Бесіда" і Тов. „Запомоговий Комітет".

В цілости треба сказати, що віденське свято в честь Кобилянської пройшло дуже гарно, з помітним пієтизмом публики для творчого подвигу Ювилятки. Та всежтаки годі не зазначити, що відсутність делеґатів обидвох згаданих Товариств та разяча неприява на святі деяких дуже визначних членів нашої тутешньої кольонії, відібрала й цему святові характер чисто культурного, національного в найкращім значінню цього слова та **всі партії, всі гурти обєднуючого торжества.** І так воно вже в нас в Відні від довшого часу. Хоч і яка вона мала та бідолашна ця українська кольонія над синім Дунаєм, то проте партійна ворожнеча в нас на порядку дневнім, партійні конфлікти назрівають тут при кожній нагоді з непримиримістю пожалування гідного засліплення партійних провідників, без кирині, без межиусобиць, без бойкоту одних проти других не обійдеться тут ні одно свято! Між інтеліґенцією і робітництвом — роздор, між старшим громадянством і молодою — роздор, в лоні самого робітництва теж роздор і гризня. Невесела, дуже невесела атмосфера нашого громадянського життя у Відні. Не хочу тут робити кривди нікому й не називаю ніяких імен. Але те мушу сказати, що коли я минулого року як делеґат „Української Бесіди" до комітету Франкового Свята стояв на тому, щоб те свято відбулося під знаком безумовного обєднання інтеліґентських кол з широкими масами робітництва, то виділ „Української Бесіди" віднісся до мойого почину з ворожістю, гідною ліпшої справи, і свідомо унеможливив усе, що було моїм змаганням в напрямі того обєднання. А що міродатні представники й союзники „Бесіди" стоять ще й до сьогодня на томуж ущерть нетолерантнім і націй національній роботі просто погубнім становищі, зазначивши його досі цілим рядом инших, дуже прикрих виступів, то лінія роздору серед тутешньої громади розгортається нині щораз глибшою прірвою, і про обєднану суспільну працю серед наших людей нема й мови.

А відповідальність за те перед трибуналом Народу важка — дуже важка. Хайже ті, на яких тяжить обовязок відповідальности, розміркують гаразд, над яку пропасть доведуть нашу кольонію, коли й на далі з таким засліпленням нехтуватимуть громадянські та революційні кличі нашого часу. Бо пора великая єсть.

Др. Остап Грицай.

—o—

УКРАЇНЦІ В ТУРЕЧЧИНІ.

Заходами ініціятивної ґрупи для обєднань Українців в Туреччині, під головуванням сотника Забела, закінчено обєднання перебуваючих там Українців в одну орґанізацію, яка називається „Українська Громада". У склад її ввійшли: бувша Царгородська Рада та представники округових землячтв України, а саме: Херсонщини, Галичини з Буковиною, Поділля та Волині, Київщини, Чернигівщини, Харківщини, Катеринославщини з Запорожжам, Таврії з Кримом, Кубані з Терщиною та Ставропільщиною і Чорноморя.

„Українська Громада" цілком безпартійна і має на меті обєднання всіх політичних течій під одним гаслом: „за Рідний Край".

Найблизші завдання, це обєднати Українців в Туреччині задля захисту їх економічних, духових та національних інтересів. Крем того розвиток культурно-освітної роботи, як бібліотеки, вистави театральні, то що.

На Голову Громади обрано колишнього предсідателя Царгородської Ради ґенерала Миколу Зоць-Кравченка, а писарем (секретарем) сотника Миколу Забела.

„Українська Громада" в Туреччині звертається з проханням до всіх культурних видавництв та поодиноких людей висилати книжки, часописи, підручники, то що. Життя в Туреччині дуже тяжке. Українського слова нема де почути, зо всіх боків тиснуть вороги українського руху.

Адреса „Української Громади" така:

a M-r le capitaine Zabello Nicolas, rue karnavoula 23, Pera, Istamboul, Turkey.

Політика.

Слухайте, ви соціяліст?

— Ні!

— То може комуніст?

— Ні!

— То ви певно демократ?

— Ні!

— Може монархіст?

— Ні!

— Хтож ви є?!

— Та я, пане, Артемко Сус, з горішнього кута!

OLD GOLD ЖАРТИ

Елмер, літ 13, не визнаючийся на дівочих проблемах, розговорився за них з своїм товаришом Йосифом. „Я, каже, ішов з нею до школи три рази і ніс її книжки. Я зафундував їй мороженого два рази. Тепер, як ти гадаєш, чи не повинен я вже поцілувати її?"

„Но, не потрібно, задецидував Йосиф по короткій надумі. Ти вже зробив досить для сеї дівчини".

—

„Яка є найбільша водна сила для мущини?"

„Жіночі сльози".

—

Професор Медичного Університету пояснював будову кістяка. „Предложений тут кістяк куліє", говорить він. „В него одна нога коротша." Обернувшись до одного з слухачів, спитав: „Тепер, пане студент, що ви робилиби в такім випадку?" Молодий студент, думаючи довший час над питанням, відповіває з повним переконанєм: „Я думаю, пане доктор, що яб також почав кулїти".

...Принагідно — куріть Old Gold Цигаретки — Ані одного кашлю у цілому вагоні. В нашому часопису поміщуються Old Gold Цигареток комічні оголошеня славного картуніста, Брігс. Глядіть за ними, ... читайте їх і навчіться, що „в них нема кашлю в цілому вагоні".

Монольоґ пяниці.

Пяниця вертає до дому заточуючись. Щоби не втратити рівноваги, схопився поруча мосту, вдивляється у филі прудкої води, що виливає з берегів і несе ріжні предмети — обурений говорить:

— Невдячна водо! приносиш нащастя і смерть. Забираєш хати, нищиш майно людей, уносиш худобу, збіже. Проклята водо! І подумати, що є ще люде на світі, які ще пють тебе!

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ОРГАНІЗУЙМО УКРАЇНСЬКУ ГОДИНУ НА РАДІО.

Не один з наших Українців, що має у себе дома радіо (а таких у нас тепер богато), мав нагоду почути про Польщу по радіо. Ото Поляки мають кождого тижня дві години на радіо і в тих двох годинах провадять польську пропаґанду. Говорять про те, як треба любити Польщу, про Пілсудського і ріжних визначних Поляків, співають польські пісні, дають адвертайзмент польським купцям і підприємцям, а рівнож поширюють по радіо значіння польської преси в Америці.

От був я недавно тому в одній українській родині, де було радіо, та вступив до хати якраз тоді, коли всі слухали польської пропаґанди. Послухавши і собі, сказав я: От би нам така година придалася. А господиня відповідає: „Та де нам до того". А діти слухають нашої розмови. Думаю собі: от і будуть мати гарне поняття про своїх батьків і наш нарід, як підростуть. Тому почав я пояснити, що Поляки мають свою державу, яка їм помагає в пропаґанді, а до того вони старші від нас іміґранти і мали час краще загосподаритися. Але в душі сам я був переконаний, що й ми моглиб мати легко годину на радіо, колиб ми були більш свідомі а менш недбалі. Колиб мати своїх артистів, то треба би заплатити за одну годину $100. Це не велика сума і її легко моглиб зложити українські бизнесмени, колиб схотіли розуміти, яка це велика для них самих реклями і яка з того виходить матеріяльна користь ні для кого другого, а для них самих.

Тому, щоби не кінчити на словах, я заявляю, що годжуся давати кождого тижня по $25 на те, щоб ми мали раз в тиждень українську годину на радіо та щоб через радіо була поширювана українська пісня, історія, український бизнес та українська свідомість між тими, що почувають себе Українцями, а не мають довіря в свої власні сили, в кращу будучність нашого народа.

Коли знайдеться ще трох бизнесменів, що готові жертвувати на тиждень по $25, то будемо мати найкращу радіову стацію в Ню Йорку, яка буде раз на тиждень через цілу годину ширити українську пропаґанду.

Хто зацікавився цею справою, хай обізветься на сторінках „Свободи".

М. Сурман,
Ню Йорк, Н. Й.

—o—

КАЛЄНДАР НЕ ПОЛІТИКА.

Я є за зміною календаря, а проти того, щоби з календаря робити політику. На світі повинен бути тільки оден календар, принаймні між християнами. Календар не відбирає нам ні наших звичаїв ні нашої мови. В старім краю жили декуди Українці, Поляки, Німці і Чехи. Українці святкують, а тамті йдуть в поле орати. А всі одної віри. Чи це добре? Хай по всіх церквах і костелах враз бють дзвони і хай не буде так, що оден іде гній возити, а другий до костела молитися. Ми повинні пристосовуватися до більшости, а більшість узнає новий календар. Два рази Христос не родився і два рази не вмирав.

Михайло Костів,
Елизабетпорт, Н. Дж.

—o—

ПОМАЛО, ЩОБИ НЕ ПЕРЕСОЛИТИ.

Не знаю, чому це стільки крику через календар. Таж тут властиво ходить тільки о одно одиноке свято — о Різдво. Інші свята припадають на неділі, а в ще інші ми, робітники, і так мусимо робити.

Мені аж дивно читати такі заміти, що через старий календар тратять люде роботу, що діти наші встидаються своєї мови, а американські боси з нас сміються. Ні, дорогі братя, ви помиляєтеся. Встидаються свого народа діти тих родичів, що не вміють дітей виховати. Жию тут 26 літ і вже неодному придивився, не в однім місці працював і не одного боса бачив. Не чув я ще про такий випадок, щоби з нас як Українців хтось сміявся, щоб не знав тепер хто ми. Бувало це давними літами, але не тепер.

Я ще ніколи не працював на наші свята, так само робили і другі, що тут живуть. Але я знаю, що прийшов наш чоловік на наше Різдво до фабрики і взявся до роботи. А коли вже добре засмарував руки, прийшов бос і питає: А ти тут що робиш? Той завстидався і зачав щось босови толкувати, а той не дав йому навіть рук обмити і нагнав до дому.

Наші діти вже тут поженилися, мають свої доми і, як бачимо, держаться своїх свят та ще Американців в свої свята до себе запрошують. А шторники то вже краще як хто другий памятають за наші свята, бо добрий бизнес тоді роблять.

Нема отже причини, щоби так дуже спішитися з реформою календара. Ніщо нас тут не пече. Ніщо такого великого не втнемо, як навіть змінимо календар, але зате наробимо нової колотнечі, а навіть порозбиваємо громади. Коли старий календар в чім не домагає, так краще хай остане недосолене, як маємо пересолити.

Трофим Підлипчак,
Сеймур, Конн.

ВІДОЗВА

до односельчан села Глухівці, почта Бродки, Галичина.

Підписаний Виділ читальні „Просвіти" в Глухівци звертається до заморських земляків з проханням в слідуючій справі:

Як Вам відомо, находимося тепер в тяжкім положенню під неприємною нам владою, котра старається всіма силами знищити наш нарід а збудувати тут Польщу. В тій цили уживається всяких дозволених і недозволених способів. Між іншим одним зі середників польонізації є закладання „Кулек рольнічих" по наших селах і будови косцюлків. Филя польонізації не минула і нашого села. І в нас для трох Поляків збудовано косцюлек, мимо опору цілої громади. Щоби нівечити цю ворожу нам роботу, стараємося орґанізувати наше село під оглядом політично-освітним, але великою перешкодою в тій нашій роботі є брак власної домівки, де бувби осередок праці, для оборони нашої народности в нашому селі. Тому задумали ми збудувати власний дім на поміщення читальні і можливо инших потрібних установ. Нашого заміру виконати своїми силами не можемо, бо відомо Вам, які тут тепер гаразди, в яких злиднях ми тепер живемо. Тому по приміру других сіл, котрі при помочи американських братів збудували свої народні твердині, звертаємося до Вас і просимо помогти нам в тій справі.

Просимо наших земляків і знакомих занятися збіркою на будову „Народного Дому" в Глухівци і зібрану грошеву суму нам переслати, щоби ми могли в короткому часі розпочати будову так потрібного нам дому.

Згори щиро дякуємо за ласкаву поміч і остаємо з високим поважанням.

За Виділ читальні „Просвіти" в Глухівци:

Теодор Одноріг, голова;
Микола Дуфанець, секр.

ВІДПОВІДИ РЕДАКЦІЇ.

М. Б., Ню Йорк. Цілком слушно завважуєте, що для хуліґанів побудовані кримінали, а для умово хорих — доми божевільних. Тому не завдавайте собі труду, щоби їм відповідати. Кажуть: Брещи, а міру знай. А тут перейшли вже всяку границю приличности, залишаючи за собою нікчемну і очевидну брехню та огидний, божевільний тон полеміки. Залишіть їх, а побачите, що зїсть їх їхня власна злоба.

Д. Б., Мілвоки, Віс. Супроти Вашої заяви, допись не буде поміщена. Коли в другій ґазеті лають Вас огидними словами, то ми не можемо допускати такої самої відповіди в нашім орґані. Другі про це не дбають, бо голодний розбою не боїться, але ми мусимо мати це на увазі і то з ріжних зглядів.

Н. Т., Шикаґо, Ілл. Не вибрано Вас урядником, а тільки упрошено ним бути. Коли не хочете, відповідайте на адресу тої орґанізації, що оголосила комунікат і просила між иншим і Вас ввійти з нею в контакт.

Т. В., Централія, Па. Не забувайте, що ще перед Вами прийшло до редакції понад 20 голосів в справі реформи календаря, які мають те саме право до поміщення, що й Ви. А вони ждуть, а многі з них не діждуться навіть поміщення, бо повторяють те, що вже другі підносили. Всіх голосів в справі календаря залягає понад 50 і годі їх всіх помістити.

Ю. М., Филаделфія, Па. Відомости, які мають походити з Великої України, а які говорять про те, що автокефальна церква пішла на службу большевикам, подав в своїй ґазеті др. Цегельський, проф. Презбитеріянського Духовного Семинара в Блумфилд. Відомости ті походять по всякій правдоподібности з презбитеріянських жерел.

Д. Л., Провіденс, Р. Ай. Містимо і ті викази, коли жертви висилається прямо до краю, але в такі місця, що до яких маємо контролю. Ви вислали кудиінде, через те не оголошуємо.

СПРОСТОВАННЯ.

Трентон, Н. Дж. В виказі зі „Свобода" ч. 50 має бути: Тов. Вільні Козаки, від. 116 У. Н. С. і Павло Ґольґун $1.

Нортгемптон, Па. В списі Коляди має бути: С. Ґрабовський $1.50, В. Демчишин $1, С. Куць $1.50, а Катерина Салацька з Бетт.

Бріджпорт, Па.: $15.36 переслала до Обєднання парохія св. Петра і Павла в Бріджпорт, Па.

ПРОПУЩЕНО.

Через помилку пропущено в ч. 57 „Свободи" імя автора статті: **„В 67-мі роковини смерти Тараса Шевченка".** Є ним **др. Остап Грицай,** Відень.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Дня 11 марта с. р. помер Іван Самоїл, член У. Н. С. від. 70, Джерзи Сити. Покійний походив з села Поздяч, повіт Перемишль, Галичина. Полишив по собі жену Катерину та однорічного сина. Похорон відбудеться в середу дня 14 марта с. р. о год. 9 рано з дому жалоби під ч. 380 Джанстон Евеню.

Земля Йому пером.

— Ви маєте так богато дітей — то вас життя мусить страшно богато коштувати!

— Що вам приходить до голови? Я посилаю їх жарти до гумористичних журналів і ми з того жиємо.

ПОІМЕННИЙ ВИКАЗ ЖЕРТВ

НА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ УКР. НАРОД. СОЮЗА

за січень 1928 року.

ВІДДІЛ 248.

Тов. ім. Богдана Хмельницького в [illegible], Па.

Жертви з каси відділу і від части членів проголошено.

Дісланo від членів $5.00

Разом $5.00

Бейгацький Іван $1.00
Пиковчишин Григорій 1.00
Турчин Панько 1.00
Принца Стефан 1.00
Струж Войтко 1.00

ВІДДІЛ 252.

Тов. ім. Тараса Шевченка в Шікаго, Ілл.

Жертви з каси відділу і від части членів проголошено.

Дісланo від членів $6.00
Дрібні жертви з пушки 4.00

Разом $10.00

Читаїнський Микола $1.00
Даниляко Панько 1.00
Познович Михайло 1.00
Андронік Іван 1.00
Багрій Стефан 1.00
Хомин Павло 1.00

ВІДДІЛ 254.

Бр. св. Петра і Павла в Ню Брітен Конн.

Жертва з каси відділу .... $ 5.00
Жертви від части членів 28.50
Дрібні жертви з пушок 5.00

Разом $38.50

Бугрин Іван $1.00
Гонтарський Стефан 1.00
Гонтарський Володимир 1.00
Баврінич Михайло 1.00
Йосиф Гринько 50
Капустинський Ілія 1.00
[illegible] Іван 1.00
Кирилейза Андрій 1.00
Ківаш Теодор 1.00
Мазур Матвій 1.00
Максим Теодор 1.00
Присташ Петро 1.00
Рабікевич Дорофтей 1.00
Савяк Микита 1.00
Сікерович Войтко 1.00
Січковський Яким 1.00
Селеман Михайло 1.00
Стасюк Андрій 1.00
Тимчишин Михайло 1.00
Улан Михайло 1.00
Йосиф Василь 1.00
Вовк Михайло (ст.) 1.00
Зень Юрко 1.00
Зень Іван 1.00
Гарасим Теодор 1.00
Потоляцький Йосиф 50
Шипирка Андрій 1.00
Вовк Петро 50
Зазуляк Михайло 1.00
Прухницький Іван 1.00

ВІДДІЛ 263.

Тов. Запорожська Січ у Фултон Н. Й.

Жертви з каси відділу і від части членів проголошено.

Дісланo від членів $20.00

Разом $20.00

Бажалюк Дмитро $1.00
Бунда Михайло 1.00
Ларчак Йосиф 1.00
Каменюк Іван 1.00
Липка Роман 1.00
Сайтис Іван 1.00
Туркевич Гавриїл 1.00
Войтович Яків 1.00
Заневич Іван 1.00
Зарічний Іван 1.00
Зарічний Володимир 1.00
Будима Василь 1.00
Коваль Дмитро 1.00
[illegible] Іван 1.00
[illegible] Дмитро 1.00
[illegible] Онуфрій 1.00
[illegible] Дмитро 1.00
[illegible] Петро 1.00
[illegible] Дмитро 1.00
[illegible] Андрій 1.00

ВІДДІЛ 286.

Бр. св. Володимира в Джерзи Сіті, Н. Дж.

Жертва з каси відділу .... $—
Жертви від части членів проголошено.
Дісланo від члена 2.00

Разом $2.00

Німець Павло $2.00

ВІДДІЛ 292.

Братство св. Івана Хрестителя в Дітройт, Міш.

Жертви з каси відділу, від части членів, від не членів і з пушок проголошено.

Дісланo від членів $12.26

Разом $12.26

[illegible] Микита $1.06
[illegible] Іван 63
[illegible] Олекса 1.93
[illegible] Пилип 1.00
[illegible] Яків 4.24
[illegible] Михайло 1.00
[illegible] Володимир 2.00
[illegible] Володимир 2.00
[illegible] 1.22
[illegible] Іван 18

ВІДДІЛ 306.

Тов. ім. Івана Франка в Линден, Н. Дж.

Жертва з каси відділу .... $—
Жертви від членів .... —
Дохід з балю $25.00

Разом $25.00

ВІДДІЛ 312.

Тов. Просвіта в Савт Плейнфілд, Н. Дж.

Жертва з каси відділу .... $—
Жертви від части членів проголошено.
Дісланo від не членів 13.00
Дрібні жертви з пушок 4.35

Разом $17.35

ВІДДІЛ 321.

Бр. св. Петра і Павла в Фініксвіл, Па.

Жертви з каси відділу і від части членів проголошено.

Дісланo від членів $31.75
Дрібні жертви з пушки 1.40
Жертви з коляди 27.10

Разом $60.25

[illegible] Григорій $2.00
[illegible] Микола 2.00
[illegible] 2.00
[illegible] Олекса 2.00
[illegible] Гнат 2.00
[illegible] 1.50
[illegible] 1.00
[illegible] 1.00
[illegible] 1.00
[illegible] 1.00
[illegible] Іван 1.00
[illegible] Іван 1.00

Лев Василь 1.00
Корчинський Теофіль 1.00
Наумович Семен 1.00
Ступницький Микола 1.00
Мартинів Григорій 1.00
Вольчак Гнат 1.00
Куриляк Михайло 1.00
Фляга Микола 1.00
Садовський Павло 1.00
Конів Федор 1.00
Грицик Дмитро 1.00
Ших Григорій 1.00
Поточняк Дмитро 50
Лоджук Іван 50
Янушевич Йосиф 50
Мацкевич Михайло 25
Пісовський Микола 25
Воробець Мартин 25

ВІДДІЛ 331.

Тов. ім. Стефана Мельничука в Мілвіл, Н. Дж.

Жертва з каси відділу .... $—
Жертви від части членів, дохід з балю і дрібні жертви з пушок проголошено.
Дісланo збірку з нагоди зїзду делегатів відділів У. Н. Союза оглядати землі 27.27

Разом $27.27

ВІДДІЛ 355.

Тов. Запорожська Січ в Ст. Джоеф, Мо.

Жертви з каси відділу, від части членів і з пушок проголошено.
Дісланo жертву-коляду $15.70

Разом $15.70

ВІДДІЛ 357.

Бр. св. Михаїла в Нортумберленд, Па.

Жертва з каси відділу .... $—
Жертви від части членів проголошено.
Дісланo від членів $7.50

Разом $7.50

Зарик Дмитро $1.00
Михайлівський Іван 1.00
Гентелей Теодор 2.00
Твердий Гнат 1.00
Візний Андрій 1.00
Тверда Катерина 50
Візна Юліянна 50
Фарняк Микола 50

ВІДДІЛ 365.

Бр. св. Анни в Фраквіл, Па.

Жертви з каси відділу і від части членів проголошено.
Дісланo від членів $19.75
Жертва з коляди 58.05

Разом $77.80

Загібайло Василь $2.00
Митчак Кость 2.00
Цибринський Тимко 1.00
Стельмах Евстахій 1.00
Руднянин Михайло 1.00
Флиста Дмитро 1.00
Камінський Микола 1.00
Федорович Михайло 1.00
Васильчук Микола 1.00
Загібайло Олекса 1.00
Огродник Пилип 1.00
Малик Стефан 1.00
Гулик Василь 1.00
Давид Андрій 1.00
Ярасимчук Василь 1.00
Москалик Іван 50
Русин Олекса 50
Рапавий Теодор 50
Гричишин Михайло 50
Русин Олекса 50
Вах Дмитро 25

ВІДДІЛ 392.

Бр. св. Петра і Павла в Сублет, Віс.

Жертви з каси відділу і від части членів проголошено.
Дісланo від членів $5.00

Разом $5.00

Гордзевич Адам $1.00
Цупер Василь 1.00
Павлишин Михайло 1.00
Павлишин Іван 1.00
Пуховський Тома 1.00

ВІДДІЛ 400.

Бр. св. Петра і Павла в Ізелін, Па.

Жертви з каси відділу, від членів і дрібні жертви з пушок проголошено.
Дісланo жертви з коляди $9.30

Разом $9.30

ЗАГАЛЬНИЙ ЗВІТ ЖЕРТВ

НА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ УКР. НАРОД. СОЮЗА

за лютий 1928 року.

Число відділу	Члени	Відділи з каси	З пушок	З під-приємств	Не члени	Разом
15	$ 1.50	$ —	$ —	$ —	$ —	$ 1.50
27	—	—	12.24	—	—	12.24
28	23.00	—	1.00	—	—	24.00
39	5.00	—	—	—	—	5.00
52	18.00	—	—	13.00	5.00	36.00
75	—	—	7.00	10.00	—	17.00
83	7.00	—	—	—	—	7.00
87	2.00	—	10.00	—	—	12.00
91	7.00	—	—	—	—	7.00
99	—	—	—	55.30	—	55.30
102	8.00	—	8.00	—	1.00	17.00
104	65.00	25.00	—	—	—	90.00
122	3.31	—	7.75	15.00	—	26.06
136	13.25	—	—	—	—	13.25
181	—	25.00	—	—	—	25.00
198	16.50	—	—	—	—	16.50
213	9.00	—	—	—	—	9.00
219	—	—	—	—	13.25	13.25
238	—	—	—	—	10.00	10.00
258	17.00	—	5.77	—	—	22.77
288	20.50	—	—	—	—	20.50
290	6.00	—	—	—	—	6.00
307	7.00	—	6.28	—	—	13.28
328	—	—	—	10.00	—	10.00
338	2.00	—	—	7.50	—	9.50
348	5.00	—	—	—	—	5.00
363	1.00	—	—	—	—	1.00
365	7.00	—	—	—	—	7.00
370	—	—	—	8.20	—	8.20
380	5.00	10.00	—	—	—	15.00
	$ 249.06	$ 60.00	$ 58.14	$ 119.00	$ 29.25	$ 515.45

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЄ ЖЕРТВ

Члени У. Н. Союза зложили жертв в лютім 1928 року	$249.06
Відділи У. Н. Союза жертвували зі своїх кас у лютім	60.00
Дрібні жертви, зібрані пушками заход. членів У. Н. С.	58.14
Дохід з підприємств, уряджених поодинокими відділами У. Н. Союза	119.00
Жертви від не членів прислані відділами У. Н. С.	29.25
Жертви поза відділами і членами У. Н. Союза	11.60
Жертви від Гол. Урядників У. Н. С. з річного засідання	52.00
У лютім 1928 року вплинуло жертв на суму	$ 579.05
По конець січня 1928 року проголошено жертв	36,213.33
По конець лютого 1928 р. вплинуло жертв на суму	$36,792.38

Комітет Сиротинця-Захисту У. Н. Союза.

ПОІМЕННИЙ ВИКАЗ ЖЕРТВ

НА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ УКР. НАРОД. СОЮЗА з підприємств, забав, хрестин, із загальних збірок і від не членів У. Н. С. за лютий 1928 року.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ.

По скінченню нарад Річного Засідання У. Н. Союза, що відбулося в лютім 1928 р., присутні Головні Урядники зложили на Сиротинець У. Н. Союза отсі жертви:

Марія Ольшаницька $5.00
Анна Стадник 5.00
Василь Репужинський 5.00
Омелян Рекрут 5.00
Др. Микола Клим 5.00
Теодор Грицей 5.00
Григорій Пипюк 5.00
Василь Гришко 3.00
Михайло Угорчак 3.00
Микола Шевчук 2.00
Іван Каштанюк 2.00
Онуфрій Шараварко 2.00
Семен Ядловський 2.00
Роман Слободян 2.00
Теодор Михальчук 1.00

Разом $52.00

НЮАРК, Н. ДЖ.

Гром. Василь Заяць, секр. 27 від. У. Н. С., прислав жертви, зібрані нижче названими членами до пушок:

Іван Шийка зібрав від слідуючих:
Р. Окранський $1.60
І. Ковальський 1.00
І. Шийка 60
Григорій Кариш 65
Іван Войтась 50
Анна Войтась 50
Семен Семків 25
Марія Шийка 25
А. Камик 25
М. Романицький 25
В. Мельник 25
Н. Селиш 25
Дві неназвані особи 30

Разом $5.95

Гнат Небесний зібрав від слідуючих:
К. Небесна .... $ .50
Н. Гнат 25
А. Кухта 25
М. Когут 10
А. Старко 10
І. Корбига 10
Н. Н. 20

Разом $1.50

В. Гладкий зібрав 2.66
Й. Лешків зібрав 2.13

Усього разом $12.24

ГОЛИЙОК, МАСС.

Гром. Ілія Вавришин, секр. 52 від. У. Н. С., прислав жертву від гром. Василя Коваля $5.00

КЛІВЛЕНД, О.

Відділ 102 У. Н. С. прислав жертву від Івана Топія $1.00

НЮАРК, Н. ДЖ.

Гром. Іван Мудровський, секр. 219 від. У. Н. С., прислав жертву, яку сколектував гром. Степан Бригідир від слідуючих осіб:

Н. Н. $5.00
Степан Бригідир 3.00
Іван Шитер 1.00
Шакун 1.00
Франко Казол 50
Григорій Бобик 50
Іван Сегер 50
Мадидер 50
Іван Козак 25
Голозинський 25
Шер 25
Газробіт 25
Михайло Гулеба 25

Разом $13.25

БОСТОН, МАСС.

Гром. Микола Давискиба, секр. 238 від. У. Н. С., прислав жертву, яку зложив на його руки гром. Петро Дяків, в сумі $10.00

ОКСФОРД, Н. ДЖ.

На руки гром. Андрія Косяка жертвували на Сиротинець отсі парохіяне:

Михайло Литвинчак .... $ 75
Михайло Райс 50
Андрій Сафран 50
Григорій Брикса 50
Андрій Косяк 45
Матвій Гнатишак 45
Панько Коваль 35
Йосиф Дако 25
Іван Папінко 25
Григорій Коваль 25
Андрій Гамар 25
Яцко Марасник 25
Іван Юшкевич 25

Разом $5.00

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ.

На весіллю гр. Стефана й Анни Лесний, яке відбулося 9. лютого ц. р., на поклик Петра Мазура і Михайла Гузьо присутні гості зложили на руки Павла Кречковського $6.60. Ci гроші передано до Комітету Сиротинця У. Н. Союза.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

МІЛВОКІ, ВІС. Тов. ім. Івана Франка, від. 103, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що квартальний мітінґ відбудеться 17. марта в парафіяльній гали, точно в годині 7-ій вечером. На сей мітінґ має явитись кождий член, бо є важні справи до полагодження, як справа товариського лікаря, яка має бути вирішена на стало. Після запавшої ухвали на остатнім мітінґу кождий член в разі слабости має піддатися візиті сего лікаря, коли хоче отримати запомогу хорих. Коли член не повинується сему, утратить право до запомоги. Оплата лікаря буде 1 дол., без згляду на се чи член піде до офісу лікаря, чи лікар піде до хати члена. Будемо принимати нових членів до У. Н. Союза і до Еов. без вступного, тому нові кандидати повинні зголоситися на понизшу адресу. Не явившийся член на сей мітінґ, підлягає карі 50 ц., а урядник 1 дол. — Данило Борис, пр.; Ів. Березовський, секр.; 678 — 5th Ave., Milwaukee, Wis.

ЛАЙТРОБ, ПА. Бр. Усп. Пр. Богородиці, від. 61, повідомляє, що мітінґ відбудесь в 2-ій годині попол., в неділю, 18. марта, в місци де всім відомо. Кождий член і урядник обовязаний є явитись на мітінґу. Не явившийся член заплатить кари 50 ц., а урядник $1.00. — Петро Марутяк, пр.; Антін Скубак, секр.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. Уряд відділу 288 подає до відома своїм членам, що квартальний мітінґ відбудеться дня 18. марта, точно в 1-ій годині пополудни на тій самій гали, що все. Обовязком кождого члена є бути на сей мітінґ, бо є дуже важні справи до полагодження. Члени, котрі мають якісь довги, як кари за похорон, тікети на баль, за календар, на Сиротинець і місячні вклади за січень або лютий, мають прийти особисто на залю і сказати чи заплатять довг, який на них є, а не посилати дітий, бо від дітий секретар не буде брав грошій, а з членом поступиться після ухвали в річного мітінґу. На річнім мітінґу ухвалено, що мусять поступати після статуте У. Н. Союза. — Олекса Періг, предс.; Іван Малицький, секр.; Максим Паращак, кас.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ, від. 347, повідомляє своїх членів, що квартальний мітінґ відбудеться в неділю, 18. марта, в годині 2-ій пополудни. Обовязком кождого члена є прийти на мітінґ, бо є много справ до полагодження. Буде справоздання контр. комісії і недокінчені справи з мин. мітінґів. Не явившийся на мітінґ член буде караний 1 дол., а урядник 2 дол. Мітінґ відбудеться як [illegible] в церковній салі. — Гр. Замойський, предс.; Т. Ковальський, кас.

ПОРТ ДЖЕРВІС, Н. Й. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 198, повідомляє своїх членів, що квартальний мітінґ відбудеться в неділю, дня 18. марта, в годині 6-ій, у Романа Федорка, Lomber St. Не явившийся член заплатить кари 1 дол., а урядник 2 дол. — Данило Покінтинський, предс.; Мик. Коваленць, кас.; Ол. Сидор, секр.

ОРМРОД, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 124, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, 18 марта, точно в год. 3-ій пополудни. Мають явитися всі члени бо є важні справи до полагодження. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости. Не явившийся член буде караний після ухвали. Проситься привести своїх знакомих та вписати в члени. — Уряд Братський.

ПЛЕЙНС, ПА. Бр. св. Андрія, від. 48, повідомляє своїх членів, що квартальний мітінґ відбудеться в неділю, дня 18. марта, в гали церковній, 635 N. River St., точно в годині 1-ій пополудни. Обовязком є всіх членів прибути на мітінґ і почути справоздання за 3 місяці. Довгуючих взивається вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Не присутний на сім мітінґу член буде караний 50 ц., а урядник 1 дол., після ухвали мітінґу. Проситься контрольорів прибути на день 17. марта в 7-ій годині вечером до дому секретаря, 24 Honcock St. і сконтролювати діловодство Товариства. — Йосиф Катулька, фін. секр.

БЕНТЛЕЙВІЛ, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 109, дає до відома всіх своїх членам, що 3-місячний мітінґ відбудеться дня 18. марта, в Юніон Гол, в год. 2-ій попол. Напоминається усіх тих членів, котрі довжні по $10, аби по можности віддавали, бо в разі якого випадку такий член тратить хору запомогу, або може стратити членство, після ухвали річного мітінґу. — Уряд.

ДЕРРИ, ПА. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 113, повідомляє своїх членів, що квартальний мітінґ відбудеться дня 18. марта. На сей мітінґ має явитись кождий місцевий і позамісцевий член, бо є поважні справи. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Нестор Курчак, пр.; Андрій Куземчак, кас.; Іван Шафран, секр.

СТАМФОРД, КОНН. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 350, повідомляє, що чвертьрічний мітінґ відбудеться в 3-ій год. попол., в неділю, дня 18. марта, в гали церковній, 135 Greenwich Ave. Проситься всіх членів прибути на час. Мих. Савінський, предс.; С. Корівчак, секр.

ПАССАЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє, що місячні збори відбудуться 18. марта в год. 1.30 пополудни, в гали церковній під ч. 47 Говп Евеню. Кождий член має явитися на збори точна в означений час, шоби урядники і оден член не сиділи самі на галі 2 години і чекали, коли то другий член появиться на збори і хоче, щоби від него взяти скоро місячне, бо він має іти на забаву. Се є послідне упімнення. Коли котрий член не явиться на збори, то буде караний так, як річні збори ухвалили, то є 1 дол. за кожді збори. М. Тріпхая, предс.; М. Табачук, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. Бр. св. Георгія, від. 239, повідомляє усіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 18 марта, в 1-ій год. пополудни, в домі Укр. Амер. Горожан, 847 Н. Френклін ул. Є богато важних справ до полагодження. Повідомляється також, що уряд на 1928 рік позістає той сам, що був в 1927 р. — Волод. Сегінь, секр.

САВТ БРУКЛИН, Н. Й. На річних зборах Укр. Бр. св. О. Николая, від. 293, вибрано на 1928 рік слідуючий уряд: Семен Нигрич, предс.; Василь Поважняк, заст.; К. Тишаска, секр.; Волод. Яськевич, кас.; Лев Дибак і Стефан Балич, члени контр. комісії; Іван Байдровський, простіє; Кость Гуменюк і Ілярій Прокопович, надзирателі хорих; Іван Орищин, господар галі. Збори відбуваються першої неділі по першім в гали парохіяльній від ч. 157 — 18 ул. зараз по Сл. Божій. Адреса секр.: К. Тишаска, 732 — 3rd Ave., Brooklyn, N. Y. — С. Нигрич, предс.; К. Тишаска, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 252, подає до відома всім своїм членам, що квартальний мітінґ відбудеться в неділю, дня 18. марта, в год. 1-ій пополудни, в Укр. Народній гали, 1950 W. Erie St. при Робей ул. Проситься усіх членів явитись на сей мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Довгуючі члени мають вирівнати свої довги, бо в противнім разі будуть суспендовані. Подається до відома всім членам Тов., що нова адреса секретаря відділового є: 1844 W. Augusta St. — Ник. Читвинський, предс.; Ст. Багрій, кас.; Павло Хомин, секр.

— Панно Олю, я вас люблю! Спитайте вашого серця, чи можу сподіватися взаїмної любови!

— Прикро мені, але я не питаюся серця, лише мого розуму, голови, а мій мозок каже: „Ні"!

— А чи не міг би я сподіватися розмякчення мізку, прошу пані?

—o—

А. Що ти робиш? чистий папір, зовсім не записаний заліплюєш у коверту?!

Б. То лист до моеї жінки. Ми від трох тижнів не говоримо між собою.

—o—

— Наш сусід Кублик мав гарний похорон.

— Гадаю, що то мусіло коштувати найменше яких пять тисяч долярів.

— О, так! життя стає чим раз дорожче!